

2023
JAARVERSLAG

JAARVERSLAG EN -REKENING 2023
KATERN 1

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

INHOUDSOPGAVE

KATERN 1

04 Voorwoord Ruben Vlaander

06 A: Onze prestaties op een rij

10 B: Omgevingsvergunningen
Programma vergunningen

12 C: Naleefgedrag verbeteren
Programma toezicht en handhaving

15 D: Adviseurs geluid, trillingen en emissies
Programma advies

18 E: Focus op projecten en innovatie
Programma projecten

23 F: We werken samen in Gelderland
Programma stelseltaken

26 G: Werken aan doelmatige bedrijsvoering

31 H: Sociaal jaarverslag

KATERN 2

04 I: Inleiding, grondslagen en uitgangspunten

07 J: Baten en lasten; programma-indeling, product– en klantgroepen

13 K: staat van baten en lasten categoriale indeling

22 L: Balans per 31 december 2023

30 M: Financiële weerbaarheid en risico's

34 N: Rechtmatigheidsverklaring dagelijks bestuur

BIJLAGEN

37 1: Specificatie per partner

38 2: Specificatie producten

39 3: Specificatie diensten

40 4: Specificaties productie/ bestedingen gezamenlijke diensten en projecten

41 5: Organogram ODRA

42 6: Controleverklaring accountant

COLOFON

De Jaarrekening 2023 van de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) is een weerslag van onze collectieve prestaties en is geschreven door teamleiders, management, staf en communicatie (eindredactie).

De foto's zijn van Karin Veenendaal en Ivo Hutten. We verspreiden ons jaarverslag naar onze partners, raadsleden en statenleden en publiceren dit verslag op www. www.odregioarnhem.nl. Voor reacties of vragen: communicatie@odra.nl.

VOORWOORD

“WE ZIJN IN 10 JAAR TIJD FORS GEGROEID IN OMVANG, BEGROTING EN AANTAL VERGUNNINGEN”

Medio 2023 nam de Eerste Kamer het besluit om de Omgevingswet definitief in te voeren. Per 1 januari 2024 worden tientallen wetten en maatregelen van bestuur ondergebracht onder de Omgevingswet. Dat is de duidelijkheid die we al een paar jaar willen. De wet moet de zorg voor de leefomgeving en de ruimte voor initiatiefnemers beter ondersteunen en procedures vereenvoudigen. Digitaal en aan de ‘keukentafel’. En gezondheid krijgt met de nieuwe wet meer aandacht dan voorheen. Soepeler en sneller een aanvraag afhandelen en vooral beter samenwerken met gemeenten, waterschappen, provincie en andere overheidsdiensten. We zagen in de laatste dagen van 2023 nog een stroom aanvragen en meldingen binnenkomen, die we onder ‘het oude recht’ afhandelen. Wat de impact van de Omgevingswet is op ons werk, kunnen we in het volgende jaarverslag benoemen. We zijn er klaar voor en hebben met alle partners een samenwerkingsovereenkomst getekend.

In 2023 is nog een belangrijke verandering in gang gezet. Het Interbestuurlijk Programma VTH (IBP-VTH). In het IBP-VTH werken het Rijk, gemeenten en provincies, inspectie- en opsporingsdiensten, Openbaar Ministerie en politie samen met de 28 omgevingsdiensten aan de verbetering in het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). We hebben in tal van pilots en projecten onze bijdrage aan het collectief geleverd. Medio 2024 moeten de veranderingen duidelijk zijn.
De belangrijkste opdracht voor onszelf is in één woord uit te drukken: robuust. Bijvoorbeeld ten aanzien van het vermogen om eventuele financiële tegenvallers op te kunnen vangen. Financieel staan we er goed voor, de omzet is toegenomen en we kunnen over 2023 ‘zwarte cijfers’ schrijven. Dat is het goede nieuws, maar om helemaal robuust te zijn volgens de criteria van het IBP-VTH, moeten we nog paar stappen zetten.

In opdracht van ons bestuur is onderzocht hoe we de samenwerking met de Omgevingsdienst in Nijmegen kunnen intensiveren. Over de resultaten van dit onderzoek hebben de besturen van ODRN en ODRA oriënterend gesproken. Conclusies zijn nog niet getrokken. De gesprekken, tegen de achtergrond van de landelijke (IBP-VTH) ontwikkelingen, krijgen in 2024 een vervolg. We hebben ook kennisgemaakt met de mensen die werken voor de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. We onderzoeken hoe we de banden kunnen versterken.

2023 is het jaar dat we kort stil stonden bij 10 jaar omgevingsdiensten. 10 jaar is voor een overheidsdienst met de opdracht die we hebben, best jong. In die tien jaar zijn we in omvang, begroting en aantal vergunningen en controles fors gegroeid. Ook

afgelopen jaar hebben we veel nieuwe medewerkers aangenomen. Veelal jonge mensen die we intern zullen opleiden om de kwaliteit te leveren die de partners van ons gewend zijn.

“OM HELEMAAL ROBUUST TE ZIJN VOLGENS DE CRITERIA VAN HET IBP-VTH, MOETEN WE NOG PAAR STAPPEN ZETTEN”

In een interactie met onze partners hebben we in 2023 gewerkt aan een meerjarenprogramma voor de jaren 2025-2028. In het meerjarenprogramma, de titel zegt het al, kijken we vooruit, anticiperen we op trends en ontwikkelingen in de samenleving en in beleid en leggen we de verbinding tussen ons werk en de opgaven waar onze partners voor staan. Denk aan de energietransitie, de route naar een circulaire economie en de veranderingen in het landelijk gebied. We zetten onze kennis en ervaring in bij de beleidsontwikkeling van onze partners. Het is ons doel om van meerwaarde te zijn.

Tot slot. We hebben het eerste volle jaar in ons nieuwe kantoor achter de rug. De Airborne Tower is voor ons allemaal een prettige omgeving om ons werk te doen. En dat zullen we de komende tien jaar blijven doen.

A

ONZE PRESTATIES OP EEN RIJ

1. Onze doelen en resultaten

Ons Planning & Control proces

Met dit jaarverslag doen wij verslag over onze prestaties in 2023. We laten zien waar het goed ging, maar melden ook waar we de doelen niet gehaald hebben en wat op die punten onze ambities waren voor 2023.
Ons jaarverslag is het sluitstuk van de Planning en Control-cyclus (P&C). De start van de cyclus 2023 was in het najaar 2021. Het Algemeen Bestuur heeft toen de uitgangspuntennotitie (nu kadernota genoemd) voor de begroting 2023 vastgesteld. In juli 2022 is de begroting 2023 vastgesteld, welke (samen met onze partners) is geconcretiseerd in werkprogramma's voor 2023. De werkprogramma's bevatten de concrete doelen en het aantal te leveren producten en diensten voor het reguliere VTH-werk.

2023 was een jaar met veel ontwikkelingen; er zijn twee grote SPUK-projecten opgestart (energie en IBP-VTH), er zijn pilotprojecten en veel aanvullende opdrachten uitgevoerd voor onze partners. Last but not least, ODRA heeft zich voorbereid op de omgevingswet, die per 1 januari 2024 ingaat. Veel van deze ontwikkelingen waren nog niet opgenomen in de eerste begroting voor 2023. ODRA heeft daarom medio 2023 een gewijzigde begroting aangeboden aan de raden. Deze is, na hun zienswijzen, vastgesteld in december 2023.

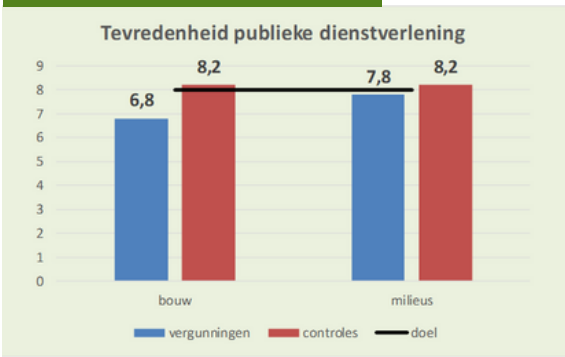
2. Zijn onze klanten tevreden?

ODRA verleent vergunningen, houdt toezicht en handhaaft. De wijze waarop het contact met burgers en bedrijven verloopt, laat ODRA doorlopend meten; de resultaten vormen een belangrijke maatstaf voor kwaliteit van de publieke dienstverlening door ODRA.

In 2023 hebben we een andere manier van het meten van de tevredenheid over onze dienstverlening geïntroduceerd. Hierbij wordt de tevredenheid over de wijze van dienstverlening en de tevredenheid over de uitkomst van een aanvraag, controle of ingediende klacht, los van elkaar bevraagd. Deze manier van werken geeft meer inzicht over ons eigen functioneren en over het effect wat een besluit of uitkomst heeft op de ervaring van de aanvrager, ondernemer of indiener. Daarnaast is het percentage tevreden mensen geconverteerd naar een rapportcijfer volgens algemene maatstaven. De uitkomsten van de tevredenheidsmeting; voor controles en vergunningen scoren we op de domeinen milieu en bodem een 7,5 tot een 8,2. Alleen voor vergunningen bouw is het rapportcijfer iets lager, een 6,8. Een directe vergelijking met 2022 is niet te maken vanwege de veranderde systematiek; in 2022 waren 76% van de aanvragers, ondernemers en indieners tevreden.
De vraag over hoe we mensen behandelen, wordt over alle producten hoog gewaardeerd. Vanaf augustus 2023 scoren we gemiddeld een 8,6 op de vraag of mensen vriendelijk worden behandeld en daar zijn we trots op.

In 2023 is er een significante toename van het aantal ingediende omgevingsklachten te zien. Er zijn er Namelijk 3991 bij onze partners en gelderse OD's. Daarnaast hebben we nog de klachtafhandeling voor de aandachtsbedrijven gedaan. Vorig jaar waren er 2907 geregistreerde klachten. Dus een toename van 37%. Dit is een landelijke trend.

Figuur 1: Tevredenheid klanten

De bereidheid om een klacht in te dienen is toegenomen, dit zien we doordat er meer klachten over bijvoorbeeld eenzelfde evenement of omgevingsoverlastgevende onderneming worden gedaan. Daarnaast zien we een grote, toename in het aantal klachten dat per persoon wordt ingediend, een teken dat de oplossing die wij kunnen bieden voor die personen onvoldoende snel of onvoldoende toereikend is.

Klachten over medewerkers

We ontvangen relatief weinig klachten over onze medewerkers. In 2023 waren het er 13, waarvan 7 gegrond verklaard. De gegronde klachten gingen met name over omgangsvormen. Dit wordt naar verwachting verbeterd met het programma dienstverlening wat in 2024 van start gaat. De klachtenafhandeling wordt in de meeste

gevallen als positief ervaren door de indieners. In het najaar van 2022 hebben we daarnaast een reputatie-onderzoek uitgevoerd, wat inzicht geeft hoe onze 'stakeholders' (burgers, bedrijven, bestuurders, maar ook organisaties als MOB en VNO-NCW) naar ODRA kijken.

3. Financieel resultaat

De gemeenten en provincie waarvoor ODRA de taken uitvoert, zijn naast opdrachtgever ook financier van ODRA. We streven ernaar om het financieel resultaat in balans te hebben met de prestaties (prijs-kwaliteit). Dit is waar gemeenteraden en Provinciale Staten mede naar kijken. De gemeenteraden geven aan dat zij graag zien dat de kosten voor ODRA gaan dalen, mede gelet op de herstructurering van het gemeentefonds in 2026. Het beleid daartoe is reeds in het najaar 2020 geformuleerd (besparingsbrief aan de Raden). Nadat in 2022 structurele besparingen zijn gerealiseerd door onze verhuizing en ICT-transitie, is in 2023 gestuurd op doelmatigheid. In de turbulentie van een ongekend hoge inflatie en een CAO met een loonstijging van 7%, hebben we ons tarief weten te beperken. In de gewijzigde begroting 2023 was de stijging van ons tarief 'maar' 3%.
ODRA is er trots op dat we een omgevingsdienst zijn met één van de laagste tarieven in Nederland. Het uiteindelijke resultaat over 2023 is € 144.300 positief. De jaarrekening laat een exploitatie zien van € 24,7 miljoen, vrijwel exact gelijk aan de begroting.

4. Samenvatting VTH-resultaten

Het kwantitatieve doel om tenminste 98% van de afgesproken werkpakketten te realiseren, is gehaald. Nu zeggen aantallen niet zo veel, het gaat in de werkzaamheden van ODRA toch vooral om de impact (meerwaarde) van onze inspanningen op de leefomgevingskwaliteit. En die kwaliteit staat onder druk. Dit concluderen we vooral uit het over de hele linie toegenomen aantal klachten van burgers over allerlei vormen van overlast (vooral geluid en geur/lucht). Dit past in een patroon waar we al een paar jaar mee van doen hebben. Met onze inzet pogen we de ervaren aantasting van de leefomgevingskwaliteit te verminderen. Dat lukt vaak, maar niet altijd. Onder andere omdat we de klacht niet altijd kunnen oplossen.

Middels milieu- en bouwvergunningen en afhandeling van milieumeldingen, hebben we initiatiefnemers ruimte voor ontwikkeling gegeven en tegelijkertijd de belasting op de leefomgevingskwaliteit zo goed mogelijk geborgd (een vergunning is immers in feite een toestemming om te mogen belasten). Door middel van gericht en zorgvuldig uitgevoerd toezicht, milieucontroles, bodemcontroles en bouwcontroles, zien we er bovendien op toe dat de belasting van de omgeving ook beperkt blijft tot hetgeen is toegestaan (vergund). Daar waar we constateren dat dit niet gebeurt, treden we handhavend op. Dat leidt tot dwangsommen en inning hiervan.

5. Samenvatting organisatorische doelen

In de bedrijfsvoering hadden we ons ten doel gesteld om de organisatie verder te professionaliseren. Op HR-gebied hadden we de uitdaging om de groei van bijna 20 fte op te vangen en de juiste mensen te vinden in een moeilijke arbeidsmarkt. Er is ingezet op arbeidsmarktcommunicatie zowel op eigen kracht als interregionaal of nationaal verband, onder meer in de vorm van een frisse campagne met videomateriaal over ons werkveld, communicatie via sociale media en presentaties op banenmarkten. De werving pakken we op een andere manier aan; meer gericht op het opleiden van eigen young professionals en trainees en het verbeteren van haar aantrekkelijkheid als goed werkgever. In 2023 is JongODRA opgericht. JongODRA richt zich op de jongere generatie en starters binnen onze organisatie en zet zich in om nieuwe en jonge collega's verder te brengen in hun kennis en competenties door elkaar te ontmoeten en van elkaar te leren.

In 2023 hebben wij het gebruik van ons eigen pand en bijbehorende ICT geoptimaliseerd. Sinds het najaar 2022 zijn we gehuisvest in de Airborne Tower. Daar hebben we een hybride werkconcept gerealiseerd met 121 werkplekken (flexfactor 0,6) en een variëteit aan overlegruimten die 'state of the art' zijn uitgerust met audiovisuele opstellingen. Medewerkers zijn voorzien van mobiele apparatuur en kunnen locatie onafhankelijk samenwerken. We hebben de dienstverlening aan onze (interne) klanten onder de loep genomen; verbeterplannen opgesteld en ingevoerd. De ICT-omgeving is in de zomer van 2023 heringericht met een (informatie) beveiligd cloud-netwerk op basis van Office 365. Deze transitie bevordert de efficiëntie door beter gebruik maken van alle ICT-tools en het optimaal werken in the cloud.

B

OMGEVINGSVERGUNNINGEN

1. Omgevingsvergunningen: bouw

Voor de gemeenten Arnhem, Lingewaard, Renkum en Doesburg (sinds 1 okt 2022) hebben we in 2023 de aanvragen omgevingsvergunningen voor de activiteit Bouwen en voor de overige Wabo-activiteiten afgehandeld. Het gaat onder meer over kap-, inrit- en monumentenvergunningen. Aanvragen worden getoetst aan de diverse geldende wet- en regelgeving en de besluiten worden (grotendeels) binnen de wettelijke termijnen genomen.

Daarnaast hebben we meldingen voor sloopwerkzaamheden en brandveilig gebruik gebouwen afgehandeld. Ook hebben we adviezen verstrekt over constructies, stikstof, de welstandstoets, monumentenzorg en natuurinclusief bouwen. Om ons werk goed te kunnen doen, zoeken we altijd afstemming met de inhoudelijk deskundigen en betreffende afdelingen van de gemeenten over planologische afwijkingen, landschappelijke waarden, mobiliteit en erfgoed.

We hebben voor Renkum, Lingewaard en provincie Gelderland de bezwaar- en beroepsprocedures afgehandeld. Daarbij hanteren we de geldende kwaliteitsstandaarden en beschikken binnen de wettelijke termijnen.

We ondersteunen inwoners en ondernemers professioneel en effectief bij de voorbereiding van (bouw)planontwikkeling. Dit houdt in dat we inwoners begeleiden in de procedures en het stappenplan en bij de beoordeling letten we op juistheid en volledigheid.

2. Omgevingsvergunningen: milieu

Wij behandelen voor alle partners de aanvragen voor een milieuvergunning en de milieumeldingen. Dit is een basistaak in het kader van de (in 2023 nog geldende) Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. We beoordelen op juistheid en volledigheid en zorgen dat de aanvragers binnen de wettelijke termijnen een antwoord krijgen. We streven naar een zo integraal mogelijk antwoord door intern met specialisten af te stemmen en door aansluiting te zoeken bij de inhoudelijke deskundigen van de partners.

In samenwerking met ODRN zijn we in oktober 2022 gestart met een pilot waarin ODRA de volledige behandeling van nieuwe aanvragen voor gemeentelijk complexe bedrijven binnen ODRA-werkgebied voor haar rekening neemt. In de oude situatie verzorgde ODRN het adviesdeel voor in de omgevingsvergunning. Met enkele tussentijdse evaluaties hebben we geconcludeerd dat dit tot op heden goed verloopt en ODRA qua advisering robuust is. Wij hebben in heel 2023 de advisering van gemeentelijk complexe bedrijven dan ook zelf uitgevoerd. In afstemming met alle Gelderse OD's neemt elke OD de advisering (en vergunningverlening) voor gemeentelijk complexe bedrijven per 1 januari 2024 voor haar rekening.

3. Kwantitatieve resultaten vergunningen

Figuur 2: KPI's en productieresultaten Vergunningen

Programma Vergunningen	Beoogd resultaat	bg 2023	real. '23	verschil	tov '22	real. '22
Productie	aantal producten	4.478	4.494	0%	8%	4.149
	aantal diensten (in uren)	13.958	18.141	30%	10%	16.457
Gemiddeld kengetal producten		8,5	7,4			8,3
Financiele realisatie						
	Kosten (x € 1.000)	4.773	5.264	10%	10%	4.781
	Baten (x € 1.000)	4.996	4.877	-2%	0%	4.860
	Saldo	223	-387			79

C

NALEEFGEDRAG VERBETEREN

Voor al onze partners voeren we het milieutoezicht bij bedrijven uit, houden we toezicht op grondverzet/bodemsaneringen en asbestsaneringen en behandelen we overlastmeldingen van omwonenden. Daarnaast voeren we voor vier gemeentelijke partners ook het bouwtoezicht uit. Toezicht en handhaving zijn in onze ogen cruciale schakels in de reguleringsketen. We vinden dat preventief toezicht op (bedrijfsmatige) activiteiten de kans verkleint op ongevallen, incidenten of zelfs rampen. Wij zetten ons in om het naleefgedrag van bedrijven te verbeteren. We toetsen de wettelijke voorschriften, zijn oplossingsgericht en bij een overtreding volgen we de sanctiestrategie. Het gaat ons om een gezonde en veilige leefomgeving te bieden aan omwonenden en werknemers.

1. Bouwtoezicht

Voor Arnhem, Doesburg, Lingewaard en Renkum voeren we het toezicht uit op bouwprojecten, monumenten, (asbest)sloop, verbouwingen en bestaande bouw. Tevens behandelen we bouwgerelateerde overlastmeldingen. Het aantal uren bouwtoezicht is fors toegenomen en dat valt weer te koppelen aan het grote aantal verleende vergunningen in 2023.

2. Milieutoezicht

De werkprogramma's zijn voor milieutoezicht volledig gehaald, voor zover te plannen was. De toename in het aantal klachten is opmerkelijk, dit heeft bij een aantal partners ook tot meer controles geleid dan begroot. Bij de gemeentelijk complexe bedrijven zijn we ook actiever onze meetdienst gaan inzetten voor luchtmetingen, bijvoorbeeld bij de steenfabrieken en asfaltcentrales. De resultaten hiervan geven een nog beter inzicht in de milieubelasting en waar wij op moeten inzetten bij toezicht.

LHS als referentie voor controles

De landelijke handhavingsstrategie (LHS) is voor ons het beleidskader waar en hoe handhaving in te zetten. De LHS verbindt het gedrag van de overtreder aan de impact van de overtreding. ‘Ruimte geven waar dat kan, maar direct doorpakken als het nodig is’, is de leidraad. Als overheid is gelijke monniken gelijke kappen het vertrekpunt voor toezicht en handhaving. Dat wil zeggen dat de gelijke interpretatie van de LHS en samenwerking belangrijk zijn. We geven daar aandacht aan door periodiek casuïstiek te bespreken en toezichthouders te ondersteunen door bijzonder opsporingsambtenaren (boa’s). Dit houdt in dat de basis op orde is en ODRA het strafrecht consequent inzet conform dit kader. Gevolg is ook dat we een toename zien in de inzet van BOA's voor strafrecht, zowel voor milieu-, bodem- en bouwtoezicht. Ook hebben we daardoor meer strafrecht ingezet dan oorspronkelijk begroot. Er zit wel een zorg in de snelheid van strafrechtelijke afhandeling verderop in de keten, het lik-op-stuk gevoel verdwijnt hierdoor bij overtreders. We monitoren in 2024 of deze trend zich doorzet.

Piket: Ruim 140 keer in actie

Onze piketdienst is 24/7 het hele jaar beschikbaar om direct actie te ondernemen bij situaties van acute overlast en calamiteiten. Dat doen we voor onze eigen regio en als achtervang voor het werkgebied van de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA). Ook het afgelopen jaar is ons piketteam weer meerdere malen per week opgeroepen. Opvallend was dat er in de eerste helft van 2023 minder drugsdumpingen plaatsvonden, maar in de tweede helft het fenomeen toch weer de kop opstak. We zien ook dat we vaker worden gevraagd om te assisteren bij woningbranden met en zonder asbest. Met name de grote asbestbrand in Heteren en de afwikkeling daarvan, de grootste asbestsanering van Nederland, heeft veel inzet van piket gevraagd.

Kamerverhuurbeleid Arnhem

Het project kamerverhuur is gestopt eind 2023. Op een enkele hercontrole na, zijn de geregistreerde kamerverhuurpanden bezocht in samenwerking met de VGGM. De opbrengst en resultaten van de 382 panden zijn gedeeld met de opdrachtgever. Om de panden op een adequaat niveau te houden, is voorgesteld om beleid vast te stellen over hoe en met welke frequentie de huidige voorraad wordt onderhouden. Daarnaast is de zorg gedeeld dat er onbekende en mogelijke onveilige panden aanwezig kunnen zijn.

“WE GEVEN RUIMTE WAAR DAT KAN, MAAR PAKKEN DIRECT DOOR ALS HET NODIG IS”

Bodemtoezicht

We voerden het toezicht uit op bodemsaneringen voor Arnhem en de provincie Gelderland. Daarnaast ondersteunden we wederom ODRN bij de uitvoering van het toezicht Wbb (Wet bodembescherming) in de gemeente Nijmegen. Net als in 2022 ervaren we dat controles tijdens de uitvoering van saneringen meer tijd kosten, omdat zaken vaker niet (geheel) op orde zijn en we een deel van deze zaken ter plekke oplossen, en een deel loopt via een handhavingstraject.

Er is blijvende aandacht geweest voor de problemen met immobilisaat. Onze acties hebben wel gemaakt dat we nu vroegtijdig worden opgezocht door aannemers die problemen willen voorkomen. Dat is winst. Ook hebben we als ODRA, samen met een aantal andere OD's, namens ODNL de problematiek bij het ministerie aangekaart. Dat geldt overigens niet alleen voor immobilisaat maar ook voor de toepassing van staalslakken (landelijk veelvuldig in de pers aangekaart). We hebben samen met de collega's van toezicht aandacht kunnen besteden aan het slopen en de essentie van intensief toezicht daarbij, omdat er nog te vaak ‘verontreinigd’ bouwpuin ontstaat, dat uiteindelijk zijn onwenselijke weg vindt in toepassingen in het milieu, met alle risico's van dien. Fijne en nuttige samenwerking met de bouwcollega's.

Naast vrije veld toezicht, controleerden we ook saneringen van tanks en hielden we de aanleg van bodemenergiesystemen in de gaten. Ook hebben we de transportcontroles met succes geïntensiveerd en zijn we betrokken geweest bij de invoering van het Geografisch Informatie Systeem. Enigszins geplaagd door personele tekorten hebben we toch kans gezien om veel werk te verzetten.

3. Kwantitatieve resultaten Toezicht en Handhaving

In 2023 hebben we de begrote productie als totaal ruim gerealiseerd. Het aantal vervolgcontroles is ook gestegen ten opzichte van vorig jaar. Dit komt deels door het energietoezicht waar de vaak veel lange termijnen afgelopen jaar zijn verlopen, maar ook door steeds meer kennis van de toezichthouders over specifieke onderwerpen waardoor steeds meer overtredingen worden geconstateerd.

Figuur 3: KPI's en productieresultaten Toezicht en Handhaving

Programma Toezicht & hh.	Beoogd resultaat	bg 2023	real. '23	verschil	tov '22	real. '22
Productie	aantal producten	6.646	8.752	32%	21%	7.215
	aantal diensten (in uren)	57.904	59.896	3%	5%	56.869
Gemiddeld kengetal producten		7,3	5,9			6,5
Financiele realisatie						
	- kosten (x € 1.000)	10.911	11.195	3%	7%	10.428
	- baten (x € 1.000)	10.900	11.450	5%	8%	10.568
	Saldo	-11	255			140

D

ADVISEURS GELUID, TRILLINGEN EN EMISSIES

ODRA beschikt over de expertise om partners en andere opdrachtgevers gericht en gedegen te adviseren over geluid, trillingen, licht, emissies, luchtkwaliteit, bodem, duurzaamheid en externe veiligheid. We geven omgevingsadviezen en dat doen we veelal op basis van concrete vragen (vraag-gestuurd en maatwerk) van onze partners. We adviseren ook op projectbasis, zoals emissiemetingen bij bedrijven met een zware milieubelasting.

1. Meten en advies

Met het Schone Lucht Akkoord, het scherper vergunnen en een groeiende lijst van stoffen in de categorie Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) blijven resultaten van metingen een belangrijke informatiebron. Meten is weten, en dat geldt zeker wanneer de kwaliteit van de leefomgeving in het geding is. Als voorbeeld de discussies rond de emissies van asfaltcentrales, die zelfs tot in de Tweede Kamer wordt gevolgd.

Als geaccrediteerde inspectiedienst zijn onze experts betrokken als adviseur bij vergunningverlening, toezicht en handhaving. Zij werken voor ODRA-teams en de omgevingsdiensten in Gelderland. Ook zijn het afgelopen jaar metingen verricht voor de Omgevingsdienst in Overijssel en de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe, naast andere omgevingsdiensten ook voor o.a. gemeente Nijmegen.

Provincie Gelderland is onze belangrijkste opdrachtgever voor meten bij complexe inrichtingen. Naast metingen bij bedrijven waar de Provincie het bevoegd gezag is (in 2023: 35 projecten) zijn er veel adviezen verstrekt aan toezichthouders en hebben de luchtexperts de nodige ondersteuning gegeven in rechtszaken rondom aandachtsbedrijven. Naast metingen aan schoorstenen voeren onze deskundigen luchtkwaliteitsmetingen uit langs wegen, zoals op 2 plekken langs de Pleijroute en bij de aanleg van rondwegen in Lochem en Zutphen. Daarnaast zijn onze experts betrokken geweest bij landelijke aanpak van het varend ontgassen, de uitstoot van asfaltcentrales en toezicht op ZZS (zeer zorgwekkende stoffen). Samen met de meetdienst van Midden- en West-Brabant (OMWB) en de 3 geurlaboratoria in Nederland is een voorzet geschreven voor een landelijk geurbeleid.

2. Juridische diensten

Voor de reguliere werkzaamheden van onze partners geven we juridisch advies en verzorgen we de juridische handhaving in de vorm van het behandelen van handhavingsverzoeken, handhavingsbesluiten, bezwaar en beroep en Woo-verzoeken. Om de kwaliteit op een nog hoger peil te brengen hebben wij het afgelopen jaar gewerkt aan een betere afstemming, verbetering van de werkprocessen en frequenter contact en kortere communicatielijnen met onze partners. De feedback van onze partners is waardevol voor ons en leidt tot verbetering van ons werk.

3. Minder verkeerslawaai

In 2023 hebben we de uitvoering van het geluidsaneringsproject Apeldoornseweg in Arnhem voortgezet. Met rijkssubsidie van Bureau Sanering Verkeerslawaai (BSV) wordt de geluidsoverlast van wegverkeer verminderd. Er zijn geluidreducerende wegdekken aangelegd en geluidwerende voorzieningen aan gevels aangebracht. Voor diverse partners is subsidie aangevraagd (en verleend) om meer saneringsprojecten te kunnen uitvoeren. Verder is geadviseerd bij nieuwbouwprojecten en transformaties om de geluidhinder van wegverkeer in nieuwe situaties zo veel mogelijk te voorkomen.

4. Toezicht met drone

De exploitatievergunning Specifiek van Omgevingsdienst NL (ODNL) is medio 2023 door Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) afgegeven. Na het inrichten van de beheersorganisatie Drones van ODNL en het ondertekenen van een convenant is het per 1 juli 2023 voor ODRA mogelijk om gebruik te maken van deze exploitatievergunning. Dit betekent dat we nu zo goed als overal met onze drones mogen vliegen, met de voorwaarden vanuit de exploitatievergunning in achtnemend. In de tussentijd weten steeds meer teams onze dronepiloten te vinden. In 2023 is vooral vanuit milieutoezicht de inzet van dronepiloten gevraagd. Zo is bij een controle bij een afvalinzamelaar door middel van 2D/3D-modelling aantoonbaar gemaakt dat de inrichting-houder onvoldoende maatregelen genomen heeft om aan de last onder dwangsom te voldoen, waarna door de betreffende gemeente een dwangsom is verbeurd. Daarnaast is ook voor onze collega's van bodem- en agrarisch toezicht en ondermijnende criminaliteit gevlogen.

Voor 2024 is een projectplan opgesteld voor de inzet van drones. Hierin is budget vanuit provincie Gelderland meegenomen voor inzet bij toezicht en handhaving van provinciale complexe bedrijven, als ook incidentele inzet ODRA-breed op basis van de PDC. En zal ook ingezet worden op technische innovaties, bijvoorbeeld voor emissiemetingen met een drone en/of toezicht op energiebesparing met behulp van warmtebeeldcamera.
Onze piloten staan met geavanceerde apparatuur klaar om in 2024 te vliegen voor alle aspecten op het gebied van onze leefomgeving. Daarnaast speelt ODRA een rol in een landelijke beheersorganisatie Drones van ODNL waar vanuit het Interbestuurlijk Programma versterking VTH budget voor verkregen is.

5. Externe veiligheid

ODRA adviseert over externe veiligheid voor RO-ontwikkelingen zoals bestemmingsplannen, waarbij het gaat over risico's voor mensen en milieu bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen. Verder worden verplichte risicovolle activiteiten geregistreerd en informeren wij onze partners over ontwikkelingen op gebied van externe veiligheid. Het Rijk heeft de Omgevingswet aangegrepen om een beleidswijziging door te voeren op de externe veiligheidswetgeving. In 2023 is met het Register Externe Veiligheid (REV) een andere registratieverplichting voor risicovolle activiteiten ingevoerd. De migratie van gegevens over risicovolle activiteiten vanuit het oude register zijn in 2023ingevoerd in het REV. Echter, in het REV moeten meer risicovolle activiteiten worden opgevoerd dan in het oude register. ODRA heeft deze activiteiten in 2023 voor de regio Arnhem in kaart gebracht en wil dit in 2024 en 2025 voor haar partners opvoeren in het REV. Daarnaast zijn wij bezig om een technische aansluiting van het zaaksysteem op REV te verkrijgen.

6. Kwantitatieve resultaten programma advies

Figuur 4: KPI's en productieresultaten Advies

Programma Advies	Beoogd resultaat	bg 2023	real. '23	verschil	tov '22	real. '22
Productie	aantal producten	0	0	-	-	0
	aantal diensten (in uren)	24.386	23.703	-3%	-4%	24.680
Gemiddeld kengetal producten			nvt			
Financiele realisatie						
	- kosten (x € 1.000)	2.876	3.230	12%	17%	2.765
	- baten (x € 1.000)	2.954	2.729	-8%	-6%	2.911
	Saldo	78	-501			146

E

FOCUS OP PROJECTEN EN INNOVATIE

Projecten en projectmatig werken krijgen naast de reguliere werkprogramma's, steeds meer gewicht binnen ODRA. Het team Programma's, Projecten en Innovatie (PPI) speelt in die ontwikkeling een belangrijke rol. De focus lag in 2023 op het uitbouwen van het aantal en de omvang van de projecten en het beter aansluiten bij de planning & control cyclus van de omgevingsdienst. De link met de partners loopt via thema-overleggen en natuurlijk via de programma's en projecten zelf.
In 2023 zijn meerdere innovatie-initiatieven uitgevoerd. We hebben voor een deel combinaties gemaakt met SPUK-subsidie trajecten zo nieuwe initiatieven, met bijbehorende financiering, in synergie samen uit te werken.

1. Omgevingswet

In maart 2023 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Daarom is 2023 een belangrijk jaar geweest voor de laatste puntjes op de 'i' voor de invoering. We zijn dan ook druk aan de slag gegaan met ketentesten van het DSO, het trainen van onze (nieuwe) medewerkers met een basiscursus, opfriscursus en door middel van het oefenen van casuïstiek. Voor onze bouwpartners hebben we de toepasbare regels gemaakt en afgestemd met de betreffende gemeenten. De benodigde mandaten, interne regelingen en brieven in ons zaaksysteem zijn aangepast op de Omgevingswet. Ook hebben we advies gegeven over de legesverordeningen van onze partners. Verder zijn de eerste stappen gezet in de verkenning wat er nodig is voor het Register Externe Veiligheid (REV) zoals hierboven onder D.5 beschreven. Daarnaast hebben we een grote netwerkbijeenkomst georganiseerd waarbij regionale en landelijk vergunningverleners en toezichthouders aan de slag zijn gegaan met de casus 'de groene spoorbrug'. Daar werd ook de oproep gedaan om vaker dergelijke netwerkbijeenkomsten te organiseren. Een mooie mijlpaal was de ondertekening van het samenwerkingsdocument op 31 oktober jl. waarbij de partners en ketenpartners akkoord zijn gegaan met de samenwerkings-afspraken. Door onze voorbereiding zijn we goed van start gegaan met de Omgevingswet op 1 januari 2024.

2. Wet op de Kwaliteitsborging Bouw (WKB)

De wet op de Kwaliteitsborging Bouw (WKB) is gekoppeld aan de invoering van de Omgevingswet. De voorbereiding op deze wet loopt in lijn met de voorbereiding op de Omgevingswet. Collega`s hebben een cursus gehad van de directeur Vereniging Bouw & Woningtoezicht Nederland en onze interne train de trainers hebben trainingen gegeven. Daarnaast zijn we aan de slag gegaan met onze bouwpartners om uniform bouwbeleid te schrijven. Dit heeft geresulteerd in een risicomatrix Besluit bouw en leefomgeving dat door onze bouwpartners wordt vastgesteld, tegelijkertijd met de landelijke handhavingsstrategie omgevingsrecht (LHSO).

3. Warme overdracht bodem

Door de provincie Gelderland is subsidie beschikbaar gesteld voor de voorbereiding van de bodemtaken onder de Omgevingswet. Alle gemeenten hebben deze subsidie aangevraagd en ontvangen. Het budget moet ingezet worden uiterlijk een jaar na invoering van de Omgevingswet. Met het regionale vakberaad bodem is een projectplan opgesteld. Hierin is afgestemd om gezamenlijk deze subsidie in te zetten. Hierdoor hebben we in 2023 onze processen aangepast, kaarten omgezet voor het Omgevingsplan per gemeente, de bodemactiviteiten geoefend in het Omgevingsloket en brieven en webteksten herschreven. Ook hebben medewerkers diverse trainingen gevolgd en casussen opgepakt. Daarnaast zijn voorbereidingen gemaakt om begin 2024 grond-, water- en wegenbouwbedrijven bij te praten in een presentatie over de Omgevingswet.

4. Theseus en ondermijning

Ondermijning en de dunne grens tussen onder- en bovenwereld, is voor ons en onze partners een belangrijk onderwerp. We hebben het thema ondergebracht in een project en willen daarmee bereiken dat we aan de voorkant proactief mee gaan denken over hoe we adequaat kunnen inspelen op signalen uit het veld. Dat doen we onder meer door analyses, gerichte controles en intensiever samen te werken met ketenpartners. De focus van de aanpak op ondermijnende criminaliteit heeft gelegen op bedrijventerreinen en buitengebied.

Naast de `eigen' aanpak van ondermijning hebben we een prominente rol in het project Theseus, dat begin 2021 is gestart op initiatief van de provincie Gelderland. Theseus richt zich op de aanpak van ondermijnende criminaliteit op Gelderse bedrijventerreinen. Door middel van data-analyse en toezicht worden onder regie van gemeenten samen met ketenpartners (o.a. RIEC, Douane en Politie) bedrijventerreinen in beeld gebracht en gecontroleerd. Signalen van ondermijnende criminaliteit worden gedeeld met de betrokken partners. Inmiddels is er door het projectteam bij 21 Gelderse gemeenten ondersteuning gegeven in de aanpak van ondermijning op bedrijventerreinen. Er zijn 41 bedrijventerreinen gecontroleerd en meer dan 1900 constateringen gedaan bij de eerste controle. Ook is er landelijk belangstelling voor het project Theseus. Het team is in 2023 uitgebreid naar 7 toezichthouders. In samenwerking met onder meer het RIEC en de Politie Oost-Nederland zijn er gezamenlijke trainingen georganiseerd in 2023 en hebben wij in Huissen een congres georganiseerd waar partners de mogelijkheid hebben gehad meer te leren van elkaar in het herkennen van signalen ondermijnende criminaliteit. In 2024 loopt het project door. Het project stopt op 1 april 2025, in 2024 zal daarom worden gekeken naar de 'Landing' opties die er zijn voor project Theseus.

5. Circulaire economie

In 2023 hebben we onze circulaire economie aanpak vormgegeven. Onze partners (Rozendaal uitgezonderd) zijn afgelopen jaar aangehaakt bij het circulaire economie project van ODRA. We hebben hiertoe een regionale overlegstructuur gecreëerd voor circulaire economie (platform circulaire economie), waarmee we circulaire economie beleid van de partners en VTH met elkaar in verbinding brengen. We zijn als ODRA aangehaakt bij een aantal belangrijke landelijke ontwikkelingen (Circulair Materialenplan, Landelijk Kennisplatform afval of grondstof). We werkten en werken daarnaast aan een aantal interessante casussen (o.a. recycling van dakpannen, vermindering van Operatie Kamer-afval in een ziekenhuis). In vrijwel elke casus is er een spanningsveld tussen circulaire economie en wet- en regelgeving en we bouwen hierin steeds meer expertise op.

We hebben uitgewerkt hoe we afvalpreventie, doelmatig gebruik van grondstoffen en experimenteer bepalingen kunnen inzetten in vergunningen. In 2024 gaan we dergelijke voorschriften ook in de praktijk brengen. Ambitie is dat we dat eind 2024 bij 20 casussen gedaan hebben. Uit een door ons uitgevoerde analyse blijkt dat de baksteenindustrie (keramische industrie) geschikt is om onze nieuwe manier van werken op toe te passen. De gehele keten (van grondstofwinning, tot productie, tot recycling) vindt namelijk binnen ons werkgebied plaats). We voerden afgelopen jaar gesprekken hierover met onze partners, met collega's van ODRN en met de keramische branche zelf over de te volgen strategie. In 2024 gaan we hier uiteraard mee door.

We hebben uitgezocht welke raakvlakken er zijn met de duurzaamheidsrapportage CSRD (verplichte rapportage voor steeds meer grote bedrijven). CSRD verplicht grote bedrijven vanaf 2024 tot rapportage over circulaire economie, het gebruik van grondstoffen en de risico's hiervan.
Tot slot hebben we onderzocht welke rol we kunnen spelen bij circulair slopen. De instrumenten die wij met VTH kunnen inzetten zijn beperkt. In gesprekken met de deskundige collega's is gebleken dat het momenteel ontbreekt aan goed toezicht op sloopprojecten en dat daar veel verbetering mogelijk is.

6. Programma energie

Samen met onze partners hebben we een substantiële bijdrage geleverd aan energiebesparing en de doelstellingen uit het Gelders Energie Akkoord. Vanuit de energiebesparende maatregelenlijst is gekeken of deze bedrijven voldoen aan de energiewetgeving. Ook via regulier toezicht worden alle relevante bedrijven geïnformeerd over energiebesparing en de energiebesparingsplicht. Zo proberen we jaarlijks de registratie van de energiegegevens in ons zaaksysteem te verbeteren.

In 2023 hebben we bij vrijwel alle van de bezochte bedrijven overtredingen geconstateerd in verschillende gradaties. We merken dat we elk jaar een beter beeld krijgen van de energie-besparingsplichtige bedrijven. Hierdoor wordt het intensiever om de resterende bedrijven in kaart te brengen. Onze schatting is dat we inmiddels (voor de gemeenten die gebruik maken van de co-financiering) gemiddeld genomen zo'n 70 tot 80% van de energie-besparingsplichtige bedrijven hebben bezocht.

Niet alle bedrijven hebben voldaan aan de energiebesparingsplicht. Deze zogenaamde `duikers' komen nog steeds bovendrijven. Wanneer een bedrijf wel heeft voldaan aan de informatieplicht, betekent dit niet dat alle energiebesparende maatregelen genomen zijn. Door middel van het EML-toezicht zorgen we ervoor dat de energiebesparende maatregelen alsnog genomen worden. Het gerichte EML-toezicht loont. In 2023 zijn er ook veel EML-hercontroles uitgevoerd aangezien vrijwel iedere initiële controle tot een hercontrole leidt. In de meeste gevallen is de overtreding na de hersteltermijn opgeheven, in enkele gevallen is een handhavingstraject gestart. Naast de preventieve controles worden bedrijven in samenspraak met gemeenten ook benaderd en ondersteund via stimuleringstrajecten. Het voordeel van een stimuleringstraject is dat een nauwe samenwerking met een bedrijf kan leiden tot meer energiebesparing dan wettelijk is vereist.

Per 1 januari 2023 moet een kantoorgebouw minimaal energielabel C hebben. In dit kader is er uitvoering gegeven aan het projectplan. Bouwkundige controles zijn uitgevoerd. Het merendeel van de panden is bezocht, maar door de stijgende energieprijzen zijn veel kantoren inmiddels aangepakt door de eigenaren en een enkel pand voldoet niet aan het label c en gaat het HH-proces in. Bovenstaande is vormgegeven via de werkprogramma's van de partners en via het SPUK THE project. SPUK THE gelden (Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht) heeft een totale omvang van circa € 1.5 miljoen met een looptijd van 2023 tot 2026.

7. Project Toezicht Wet natuurbescherming

Specifieke aandacht verdient een project dat we in 2023 in opdracht van de provincie Gelderland hebben uitgevoerd: Het toezicht bij agrarische bedrijven op verleende vergunningen Wet natuurbescherming op het onderdeel stikstofemissies. ODRA heeft in 2023 in totaal 150 controles uitgevoerd, verdeeld over Gelderland. Grotendeels zijn dit aspectcontroles geweest, maar waar mogelijk onderdeel van het reguliere Wabo-toezicht, dat al bij omgevingsdiensten is belegd.

8. SPUK Uitvoering IBP

Het project SPUK IBP heeft een totale omvang van € 525.000 en had een doorlooptijd tot eind 2023. Door een trage opstart (landelijk beeld) is de doorlooptijd verlengd tot 2024. Het programma heeft als doel een algemeen kwaliteits-verbeterprogramma op te stellen. ODRA levert een bijdrage aan dit programma door deelname in werk- en projectgroepen. Daarnaast hebben drie projectvoorstellen van ODRA subsidie gekregen: operationalisering toetsingskader afval of product / einde afvalstatus, verbeteren dataregistratie en -kwaliteit en verstevigen regionale beleidsadviesrol. Vanaf 2024 maakt ook het project 'inzet drones' onderdeel uit van het programma.

9. Adviseurs beleid en uitvoering

De adviseurs beleid en uitvoering gingen in 2023 aan de slag om te zorgen voor meer verbinding tussen uitvoering en beleid. Onze adviseurs hebben niet stil gezeten. Er is een rapport geschreven over hoe om te gaan met de diverse thema`s die in het omgevingsplan moeten landen en er zijn diverse vakberaden/platforms georganiseerd. Op 4 oktober jl. hebben de adviseurs een regionale sessie over het samenwerken aan het omgevingsplan georganiseerd met de partners, waarin is afgesproken samen op te trekken in het maken van het omgevingsplan. Daarnaast hebben onze adviseurs het nieuwe LHSO (landelijke handhavingsstrategie Omgevingsrecht) specifiek gemaakt en laten vaststellen door de gemeenten. Inmiddels zijn ook de voorbereidingen gedaan voor de overleggen in 2024 waarin veel regionale afstemming plaatsvindt, waarbij kennis en voortgang worden gedeeld over tenminste de volgende onderwerpen: geluid, bodem, geur/licht/lucht, externe veiligheid, bodem, VTH, energie, circulaire economie en omgevingsplan.

Door de inzet van de adviseurs beleid en uitvoering zorgen we dat we regionaal samen optrekken in de uitdagingen, diverse producten schrijven die elke gemeente kan toepassen en kennis en ervaringen delen over de uiteenlopende thema`s.

10. Gezamenlijke diensten

Wij voeren voor alle partners en andere omgevingsdiensten gezamenlijk een aantal diensten uit, waaronder piketdienst, samenwerking met strafrecht, gegevens(data)beheer, ketensamenwerking en klantendesk (bouw en milieu). Deze diensten worden bekostigd door alle partners op basis van fixed price. In katern 2 geven we een overzicht van de kosten voor deze gezamenlijke diensten.

Innovatie: een aantal projecten zijn opgestart

- Meerjaren uitvoeringsplan (MJP): Voor het eerst in haar bestaan heeft ODRA samen met haar partners een Meerjaren uit-voeringsplan (MJP): Voor het eerst in haar bestaan heeft ODRA samen met haar partners een meerjarenprogramma opgezet. Daarmee kan de publieke waarde van ODRA inzichtelijk worden gemaakt en de adviserende rol van ODRA concreet worden ingevuld. Deze invulling vraagt om een inhoudelijke verdieping waarbij de VTH-inzet van ODRA doel- en effectgericht in beeld wordt gebracht.
- Start beleidsadviseurs; We hebben als pilot drie beleidsadviseurs aangenomen om de partners te ondersteunen op diverse beleidsopgaves in het milieudomein. Onderdeel hiervan is het opzetten van een aantal bouwstenen voor de diverse beleidsthema's.
- Borging inzet dronetoezicht; De activiteiten waren gericht om de inzet van onze drones in 2024 projectmatig te borgen in de onze werkzaamheden in toezicht en handhaving
- Start project Circulaire Economie; Het grootste deel van het budget is gebruikt voor het aanjagen van dit project, voor de resultaten hiervan verwijzen naar de paragraaf over dit onderwerp.

11. Resultaten programma advies

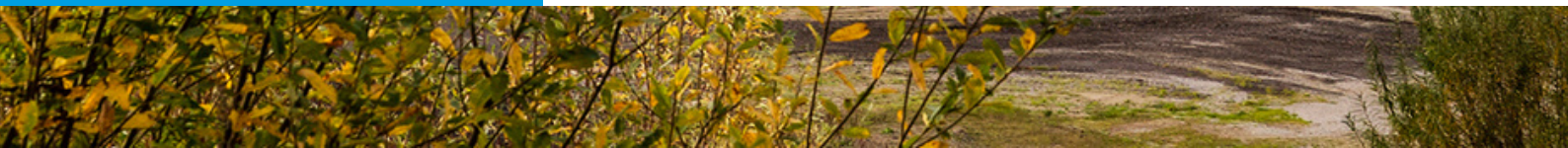
Figuur 5: KPI's en productieresultaten PPI

Programma Projecten	Beoogd resultaat	bg 2023	real. '23	verschil	tov '22	real. '22
Productie	aantal producten	0	0	-	-	
	aantal diensten (in uren)	50.495	44.316	-12%	28%	34.557
Gemiddeld kengetal producten			nvt			
Financiele realisatie						
	- kosten (x € 1.000)	5.702	4.542	-20%	23%	3.689
	- baten (x € 1.000)	5.718	5.382	-6%	55%	3.480
	Saldo	16	840			-208

F

WE WERKEN SAMEN IN GELDERLAND

In Gelderland zijn sinds 2013 zeven autonome omgevingsdiensten actief, na 1 januari 2024 zes. We werken als ODRA met de zes collega omgevingsdiensten samen waar het nuttig, effectief en efficiënt is. Deze afspraken gaan door het leven als ‘de stelseltaken’. Wij nemen de stelseltaak handhaving en toezicht provinciale complexe bedrijven voor onze rekening. Daarnaast voeren we als gezamenlijke dienst het Diepgaand administratief toezicht (DAT) en het specialisme Landelijk meldpunt afval (LMA) uit.

1. Stelseltaken omgevingsdiensten

De taken van de andere omgevingsdiensten zijn te verdelen in de taken op het VTH-gebied, en taken die in de overheadsfeer liggen. Ten behoeve van het primaire proces zijn dat:

- ODR voor ketentoezicht;
- ODNV voor de BsBm (coördinatie handhaving);
- ODRN heeft als taak de vergunningen voor de complexe bedrijven in Gelderland te verzorgen. Zij doen dat ook voor de gemeentelijke complexe bedrijven van ODRA. De kosten hiervan worden doorbelast (zie katern 2).

De andere stelseltaken betreffen samenwerking op gebied van bedrijfsvoering:

- OVIJ verzorgt het portaal; (website en communicatie).
- ODA; gezamenlijk beleid op HRM en coördinatie richting SGO.
- ODdV; Datagedreven werken en coördinatie in algemene zin van het Gelders stelsel.

2. Provinciale programma's

Samen sterk

ODRA, ODRN en de provincie Gelderland werken samen aan de uitvoering van provinciale VTH-taken. De samenwerking is inmiddels op een zodanig niveau dat het (tijdelijke) programma Samen Sterk in 2023 kon worden beëindigd en het nu een reguliere samenwerking is. Afstemming vindt plaats via het gezamenlijk accountoverleg dat ODRA, ODRN en VTH-Gelderland voeren via het Integraal Opdrachtgeversteam van de provincie Gelderland.
Drie keer per jaar wordt door de uitvoerende diensten gezamenlijk gerapporteerd aan het Opdrachtgeversteam bij de Provincie. Deze rapportages worden vervolgens besproken in het VTH-managementoverleg en het Bestuurlijk Overleg dat de directeuren van de omgevingsdiensten en het opdrachtgeversteam voeren met de Gedeputeerde. Ook wordt gewerkt aan een gezamenlijk dashboard.

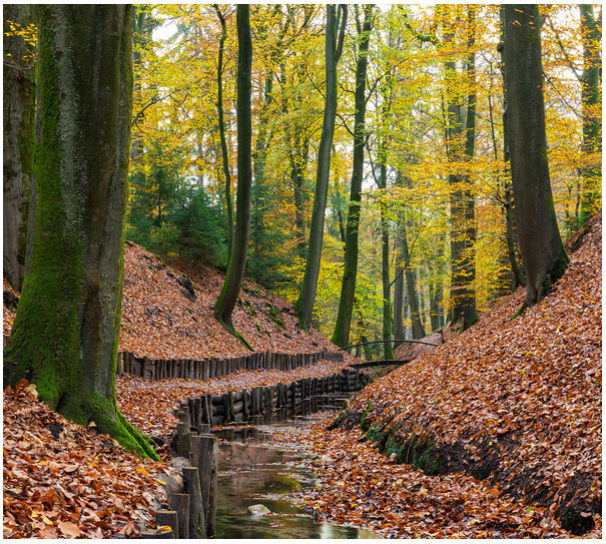
Programma Aandachtbedrijven (PAB)

Het programma Aandachtbedrijven heeft op strategisch en bestuurlijk niveau twee hoofddoelen:

- Aandachtbedrijven terug in het reguliere spoor.
- Geen voorkombare problematiek en bestuurlijke zorgen.

Het programma bestaat inmiddels drie jaar en heeft zijn meerwaarde bewezen. Het programma richt zich op aandachtbedrijven met een complexe (meervoudige) problematiek. Ieder aandachtbedrijf beschikt over een eigen projectleider, die samen met het projectteam interventies ontwikkelt om het betreffende bedrijf zo snel mogelijk weer in het reguliere VTH-spoor te krijgen. Per 31 december 2023 waren er drieëntwintig bedrijven met de status ‘aandachtbedrijf’. Deze bedrijven zijn verdeeld over vijf projectleiders. Uitbreiding van het team is nodig.

Het proces is inmiddels zodanig ingeregeld dat we het opschalen naar en het afschalen van de status van aandachtbedrijf goed kunnen monitoren. Vooral het vroegtijdig signaleren van potentiële aandachtbedrijven werpt zijn vruchten af. Dit doen we via de methodiek van ‘Bedrijf in Beeld’. Door een periodieke schouw van het bedrijvenbestand worden bedrijven geselecteerd voor een ‘light scan’. Op basis daarvan kan snel worden beoordeeld of extra aandacht (regie) nodig is om te voorkomen dat een bedrijf een aandachtbedrijf wordt. In 2023 zijn twintig ‘light scans’ uitgevoerd. We hebben bij zeven bedrijven door extra regie de opschaling naar aandachtsbedrijf kunnen voorkomen. Daarnaast hebben we drie aandachtbedrijven afgeschaald naar regulier. Op basis van uitgevoerde omgevingsscans zijn vijf bedrijven toegevoegd aan het programma.

"DOOR VERSCHILLENDE ACTIES EN TRAININGEN ZIEN WE DE KOMST VAN DE OMGEVINGSWET MET VERTROUWEN TEGEMOET"

Programma Complexe Handhaving (PCH)

2023 stond in het teken van de komst van de Omgevingswet. De activiteiten van alle bedrijven waarvoor de provincie bevoegd gezag is, zijn getoetst aan de nieuwe regels van de Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Dit is projectmatig aangepakt, waarbij nauw is samengewerkt tussen toezichthouders en juristen van ODRA en vergunningverleners en juristen van ODRN. De resultaten zijn opgenomen in de rapportage “Van Inrichting naar MBA” (VINMBA). Voor een deel van de bedrijven (29) verschuift door de komst van de Omgevingswet de bevoegdheid van provincie naar gemeente. Voor deze bedrijven is gezorgd voor een warme overdracht naar de diensten die de uitvoerende taken voor deze bedrijven gaan overnemen. Andersom zijn er 4 bedrijven, die van gemeentelijk naar provinciaal bevoegd gezag overgaan.

Ook is in een pilot aan de hand van concrete casussen geoefend met het toepassen van de nieuwe regels. De ervaringen van deze pilot zijn gedeeld met de toezichthouders. Door deze acties – in combinatie met eerder gevolgde trainingen - zien we de komst van de Omgevingswet met vertrouwen tegemoet.

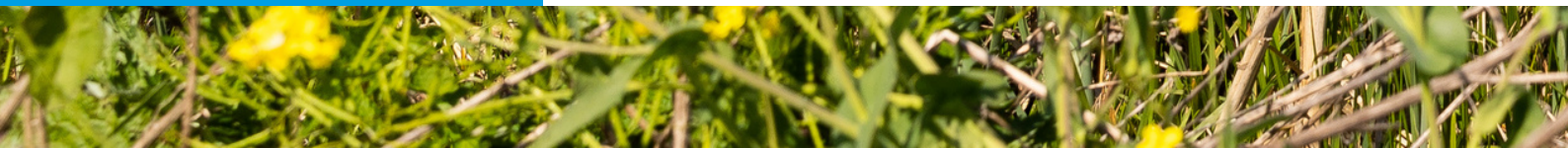
De basis houden we op orde en we investeren in het verbeteren van de datakwaliteit. In 2023 hebben we een belangrijke stap gezet naar verdere professionalisering: we gaan vanaf 2024 werken met een gecentraliseerde pool. Alle toezichthouders in de pool zijn vanaf dat moment in dienst bij ODRA of worden door ODRA zelf ingehuurd (kleine flexibele schil). Er wordt dan in beginsel geen gebruik meer gemaakt van structurele detachering van medewerkers van andere omgevingsdiensten, zoals vanaf de start van het programma het geval is geweest.

Tenslotte hebben we in 2023 voor het eerst een interne kwaliteitsaudit uitgevoerd bij PCH. Een aantal aspecten van de uitvoering is daarbij onder de loep genomen. Doel van de audit is het signaleren van mogelijke verbeterpunten. De rapportage van de audit komt begin 2024 beschikbaar. De audit zal vanaf 2024 periodiek worden herhaald.

G

WERKEN AAN DOELMATIGE BEDRIJFSVOERING

In 2023 hebben we toekomstbestendigheid en doelmatigheid van onze bedrijfsvoering verder vormgegeven, gebaseerd op de analyse en plannen die medio 2022 zijn opgesteld. In de verbeteringen staat de ontwikkeling naar een duurzame organisatie centraal.

1. Op weg naar een duurzame organisatie

Huisvesting en facilitair

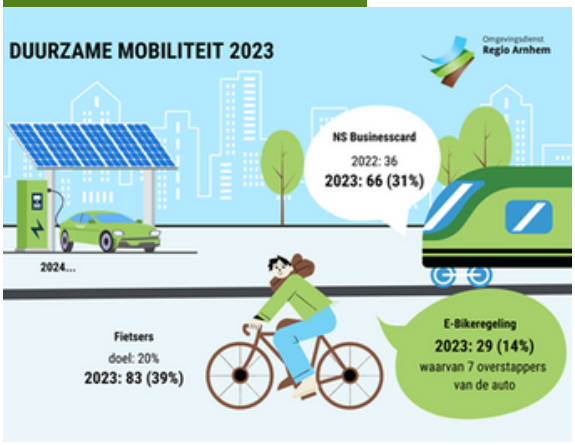
Het kantoorpand met triple A status is in de 2e helft 2022 in gebruik genomen. Er is een 20-jarig huurcontract afgesloten voor de huur van 4 verdiepingen (de 9e – 10 – 11e en 13e) in de Airborne Tower. De inrichting is gebaseerd op duurzame uitgangspunten; zoveel mogelijk gebruik van reeds aanwezige materialen en constructies, zoals plafonds en zonwering, volledig uitgerust met led-/bewegingssensoren en klimaatregulering. Voor de inrichting is circa 80% refurbished meubilair aangekocht. De ICT is nagenoeg draadloos en mobiel, volledig ondersteunend aan ons huisvestingsconcept.

Mobiliteit

Op het vlak van duurzame mobiliteit heeft ODRA grote stappen gezet in 2023 door het aanbieden van een e-bikeregeling aan haar medewerkers, het promoten van het gebruik van OV en het starten met het vervangen van het wagenpark van fossiele brandstoffen naar elektrisch.

Een maatstaf voor de effectiviteit van de huisvesting is de verhouding tussen het aantal medewerkers en het aantal werkplekken (rijksnorm 0,7). In ons werkplekconcept, welke uitgaat van werken op locatie (bij bedrijven, partners klant, thuiswerken en ontmoeten op kantoor, hebben we een inrichting kunnen realiseren op een flexfactor van 0,6 werkplek per fte. We vergelijken ons met de landelijke benchmark ‘overheidstarieven’. Onze huisvestingskosten en kosten per werkplek (€ 5.400) liggen ruim onder de gemiddelden.

Figuur 6: Duurzame mobiliteit

ICT transitie

We zijn tijdens de verhuizing in 2022 gestart met de ICT-transitie, door volledig te gaan werken in de cloud (locatie onafhankelijk). Dit concept werkt goed. Het maakt ons flexibel en efficiënt. In 2023 hebben we ingezet op nazorg van de ICT na de transitie en het beter gebruik van de ICT-tools in de cloud, het structureren van informatiebeheer en archief. Daarnaast is een GIS-applicatie opgeleverd waardoor een belangrijk element is toegevoegd aan het op intuïtieve wijze gebruik kunnen maken van zaakgerelateerde data.

Figuur 7: Huisvesting en facilitair

Huisvesting & facilitair x € 1.000	act bg'23	real.'23	real. '22
Huur- en afschrijvingen	356	306	302
Facilitair / servicekosten	369	346	350
Totaal huur en facilitair	724	652	652
Kengetallen			
huur en afschrijvingen	€ 1.603	€ 1.382	€ 1.480
- facilitaire kosten per fte	€ 1.662	€ 1.564	€ 1.713
- huurkosten per m2	€ 119	€ 109	€ 66
- aantal fte's (incl extern)	222	221	204
- aantal m2	2.023	2.023	2.023
- HV en fac per werkplek (121 stuks)	€ 5.984	€ 5.389	€ 5.386

Figuur 8: ICT

ICT	act bg '23	real.'23	real'22
Kosten ict (x € 1.000)	889	897	804
- ICT kosten per fte	€ 4.010	€ 4.051	€ 3.941
- ICT kosten per werkplek (121 stuks)	€ 7.348	€ 7.410	€ 6.647

2. Planning en control cyclus

Partners en bestuur

Met onze partners hebben we afgesproken dat we maandelijks inzicht geven in de kwantitatieve voortgang van het werkpakket. Aan deze afspraak is voldaan. We merken echter dat de effectiviteit van de rapportages kan verbeteren. De inspanningen om rapportages te maken zijn nog niet in balans met de meerwaarde voor sturing. Daarom wordt ingestoken op een meer kwalitatieve rapportage (duiding verschillen en prognoses) in een vier maanden cyclus. Puur cijfermatige voortgang is actueel beschikbaar.
Het Bestuur (zowel DB als AB) ontving voor elke vergadering een dashboard. In dit dashboard worden de belangrijkste productieresultaten, exploitatie kosten/baten, verzuim en kpi's weergegeven en geprognosticeerd. De besprekingen in het Bestuur zijn gericht op risicobeheersing en mitigatie.

Nieuw in 2023 is de verplichting van het Dagelijks Bestuur om een 'in control statement', of een zogenoemde rechtmatigheidsverantwoording, op te stellen. We hebben daartoe een plan opgesteld voor periodieke beoordeling van de tussenresultaten op gebied van volledigheid, betrouwbaarheid en rechtmatigheid. Deze verantwoording is onderdeel geworden van de bestuursrapportage en jaarrekening (zie katern 2, onderdeel N).

Interne sturing

Sturing van de organisatie vindt onder meer plaats aan de hand van een uitgebreider maandelijks dashboard door het management. Het MT-dashboard is gebaseerd op de balanced scorecard-methodiek (BSC) en qua detaillering op teamniveau. Voor de team- en projectleiding zijn met ons bedrijfsinformatiesysteem (SAC) specifieke dashboards beschikbaar met tijdsbesteding en zaakrealisatie per team, per partner.
Eind 2023 zijn we gestart met een evaluatie -en heroriëntatie op onze bedrijfssystemen voor financiën, projecten, HR en salarissen. Het contract met de leverancier van onze huidige systemen (SAP en Nmbrs) loopt in maart 2024 af. In januari 2024 heeft het Dagelijks Bestuur ingestemd met een nieuwe aanbesteding.

3. Financieel beleid en compliancy

Output en outcome sturing

Sinds 2020 werken we met een systeem van beheerste outputfinanciering voor de partners en OD's. In deze methodiek wordt een mix gehanteerd van levering van diensten (gerealiseerd uren x tarief), gerealiseerde producten (aantal x productprijs) en een fixed price voor gezamenlijke diensten.
Voor de provinciale programma's en derden geldt enkel de levering van diensten (uren x tarief).
Het is een complex systeem gebleken, dat veel administratie met zich meebrengt, maar bovenal de financiële risico's voor ODRA en haar partners vergroot. De consequentie daarvan is dat er grotere buffers nodig zijn om die risico's op te vangen. Zie katern 2, hoofdstuk 'weerstandsvermogen en risico's'. In 2023 is er vanuit het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH (IBP VTH) een onderzoek gedaan naar normfinanciering. In afwachting van de definitieve uitkomsten hebben we besloten een evaluatie van de methodiek op te starten.
Bovenstaande loopt parallel met de al in 2022 ingezette ontwikkeling naar 'Rijker verantwoorden'. Een traject om van 'output' naar effect (outcome) te gaan. Een belangrijk resultaat daarvan is ons meerjarenprogramma (mjp) dat eind 2023 aan de partners is aangeboden te bespreking. Dit mjp is ook de basis voor onze meerjarenbegroting die in april 2024 aan de partners wordt aangeboden.

Verordeningen

De kaders van ons handelen op financieel gebied is vastgelegd in een aantal verordeningen. Deze zijn aanvullend op de Gemeenschappelijke Regeling, de BBV en de Wet op jaarrekening. Mede door de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording verschuiven verantwoordelijkheden en is de rol van de controlerend account gewijzigd.
In 2023 zijn de volgende vier verordeningen/statuten hierop aangepast en geactualiseerd: financiële verordening, controleverordening, controleprotocol en treasurystatuut.

BBV-richtlijnen (Besluit Begroting Verantwoording)

In het BBV is een aantal, voor het jaarverslag verplichte onderdelen benoemd, waarover een toelichting moet worden opgenomen. Dit betreft:

- Verbonden partijen: ODRA kent geen verbonden partijen.
- Lidmaatschappen: ODRA is lid van de werkgeversvereniging WSGO en lid van ODNL.
- Grondbeleid: ODRA heeft geen grond in bezit of pacht, dit hoort niet bij het takenpakket.
- Vennootschapsbelasting: ODRA is vrijgesteld van deze belasting na afspraak met Belastingdienst.
- Lokale heffingen: ODRA heft geen leges en heeft geen andere inkomsten uit hoofde van vergunningverlening dan wel handhaving. ODRA levert wel informatie aan partners ter berekening van de leges.

"ONZE ACTIES HEBBEN GEMAAKT DAT WE NU VROEGTIJDIG WORDEN OPGEZOCHT DOOR AANNEMERS DIE PROBLEMEN WILLEN VOORKOMEN"

AVG / privacy / BIO-richtlijn

In het afgelopen jaar zijn geen datalekken gemeld bij de Functioneel Gegevensbeschermer van ODRA. In het kader van de taken die ODRA uitvoert, is de vraag naar geanonimiseerde documenten toegenomen. In 2023 is daarvoor een anonimiseringstool aanbesteed. In de zomer van 2023 hebben we de Microsoft 365-omgeving verbeterd, daarmee is tevens het beveiligingsniveau aangescherpt. We voldoen nu aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid Cybersecurity (BIO). In de praktijk is de extra beveiliging vooral merkbaar bij het verwerken van documenten en e-mailverkeer. Ook bij de tweetraps authenticatie en extra verificatiestappen bij opnieuw inloggen is de extra beveiliging merkbaar. De extra beveiliging gaat wel ten koste van de efficiëntie, door meer handelingen en versleutelingen.

Wet open overheid (Woo)

Op basis van de Woo worden verzoeken tot informatie gedaan. In de meeste gevallen zijn het onze opdrachtgevers zelf die de openbaarmaking van de documenten verzorgen. ODRA levert de stukken aan en deze worden door de partner geanonimiseerd. In een aantal gevallen wikkelt ODRA de Woo-verzoeken af. De stukken worden door ODRA geanonimiseerd en vervolgens openbaar gemaakt. Er zijn 40 Woo-verzoeken gedaan in 2023.

Onze verslaggevingsrichtlijnen schrijven voor dat we jaarlijks in de begroting aandacht moeten besteden aan beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de jaarlijkse verantwoording verslag moeten doen van de uitvoering van de Woo in relatie tot die beleidsvoornemens. We kunnen hier nog niet aan voldoen. We weten nog niet wanneer we verplicht worden met het actief openbaar maken van informatie. Dat gedeelte van de wet is nog niet inwerking getreden. De ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd.
In 2023 is een anonimiseringstool geïmplementeerd, dit maakt het anonimiseren van documenten minder tijdrovend.

Wet elektronische publicaties (Wep) - informatiewetten

Op 1 juli 2023 is de Wep van kracht geworden. We voeren voor een aantal partners de taak digitale terinzagelegging van voorgenomen besluiten uit. Er is nog een aantal andere informatiewetten, waar we ons op aan het voorbereiden zijn om daar aan te gaan voldoen. Te noemen zijn de Wet duurzaam en maatschappelijk ondernemen, Wet modernisering bestuurlijk verkeer en de Wet digitale overheid.

4. Governance en organisatie

De Eerste Kamer heeft op 14 december 2021 ingestemd met een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna Wgr) en enig andere wetten met betrekking tot de gemeenschappelijke regelingen. Deze wijziging is op 1 juli 2022 in werking getreden. Deze wijziging beoogt een versterking van de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regelingen met betrekking tot de kaderstellende- en controlerende van raden en Staten.

ODRA heeft in 2023 samen met een juridische afvaardiging van gemeenten en Provincie Gelderland de juridische vertaalslag gemaakt van de voorkeuren van de Gemeenteraden en Provinciale Staten naar de bepalingen in de regeling. Bij deze vertaalslag is goed gekeken hoe de voorkeuren verwerkt konden worden in de regeling met inachtneming van de wet. Bij deze vertaalslag hoort ook de afweging of al dan niet in de behoefte wordt voorzien of dat het wenselijk is om bepalingen in de regeling op te nemen. Het uiteindelijke doel van de nieuwe regeling is om deze toekomstbestendig en flexibel op te maken. Voor de borging van het uiteindelijk doel is de nieuwe tekst getoetst door een erkend adviesbureau op het gebied van gemeenschappelijke regelingen.
Het vaststellen van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling gebeurt in twee rondes. In de eerste ronde krijgen de raden en staten de gelegenheid om hun zienswijze te geven. In de tweede ronde worden de raden en staten gevraagd om toestemming

voor het wijzigen van de regeling. Uiterlijk 1 juli 2024 dient de gehele wijziging van de Wgr geïmplementeerd te zijn.

Bestuur en partners (ao)

Het Algemeen Bestuur (AB) bestaat uit aangewezen leden van iedere deelnemer. Leden van het Dagelijks Bestuur (DB) worden benoemd door het AB. Het AB en het DB hebben dezelfde voorzitter. Het AB is de eigenaar van de Gemeenschappelijke Regeling ODRA en neemt besluiten op basis van de stemverhouding die is vastgelegd in de GR. De belangrijkste bevoegdheden zijn het vaststellen van begroting en jaarrekening. Het DB is bevoegd en verantwoordelijk voor bedrijfsvoering en operationele besluitvorming.

Het AB, DB of de voorzitter kan gevraagd en ongevraagd alle informatie aan de gemeenteraden en Provinciale Staten geven die nodig is voor een juiste beoordeling van het door het bestuur te voeren en gevoerde beleid. Wij hebben geen audit comité. De toezichtrol ligt bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
Voorafgaand aan de vergaderingen van het AB vindt er een ambtelijk opdrachtgeversoverleg plaats, te weten het Ambtelijk Overleg (AO). Elke gemeente en de provincie Gelderland hebben een medewerker afgevaardigd (regisseur) die deelneemt aan het AO. In deze vergaderingen worden de vergaderingen voor het AB voorbereid met de regisseurs, zodat zij eigen bestuurders goed kunnen adviseren over de oordeelsvormende- en besluitvormende agendapunten van de AB-vergaderingen.
In 2023 is het AB vijf keer fysiek bij elkaar geweest. Het DB komt zo vaak als nodig bijeen. In 2023 was dat vijf keer, waarvan vier keer fysiek en een keer schriftelijk.

Na de Provinciale verkiezingen op 15 maart 2023 heeft de Provincie een nieuw lid van het Dagelijks en Algemeen bestuur aangewezen. Eveneens is er bij een deelnemer een wisseling geweest in het Algemeen Bestuur. In katern 2 (onderdeel WNT) is een overzicht opgenomen van alle bestuursleden en de wisseling na de provinciale verkiezingen.

Organisatieontwikkeling

In 2023 is veel aandacht besteed aan het samenspel tussen de teams: de teamleiders zijn begeleid in hun verdere doorgroei om onze producten en diensten, als onderdeel van een keten, uit te werken in randvoorwaarden voor vergunningverlening en toezicht (en handhaving). Door de groei van dienstverlening, en uitbreiding van de bezetting, was de maximale omvang van teams bereikt. Eind 2023 is een extra team samengesteld. Het organogram is opgenomen in de bijlagen van katern 2.

In 2023 is de professionalisering van het team Programma's, Projecten en Innovatie verder opgepakt. Er ligt een visie op het team, de positie binnen ODRA en binnen haar omgeving. Er is duidelijkheid over de bemensing en de opgaven en er is gewerkt aan het borgen van de planning en control cyclus voor programma's en projecten. Het belang van een goed werkend team PPI wordt steeds groter, mede dankzij grote subsidie projecten (SPUK IBP) en de innovatieve opgaven die omgevingsdiensten te wacht staat. Innovatie is een belangrijk thema in de robuustheidscriteria die vanuit het IBP-VTH zijn geformuleerd.

Met betrekking tot die robuustheid: ODRA heeft in oktober de zelfevaluatie uitgevoerd, waaruit bleek dat we voldoen aan de belangrijkste criteria, zoals omvang van taken, innovatiekracht en kwaliteit op de primaire taken. Voor 1 april 2024 wordt het plan van aanpak ingediend, waarin is aangegeven hoe we op korte termijn ook op alle andere (kleinere) punten robuust worden.

Managementteam & mandaten

Aan het hoofd van de interne organisatie staat de directeur. Hij is bevoegd voor het nemen van operationele besluiten en deelt deze verantwoordelijkheid met twee managers, uitvoering en bedrijfsvoering. Zij hebben individueel mandaat voor aangaan van verplichtingen tot € 100.000, en gezamenlijk in MT verband een mandaat tot aan de Europese aanbestedingsgrens. Daarboven ligt het mandaat bij het Dagelijks Bestuur (DB). Teamleiding heeft een ondermandaat voor het aangaan van verplichting voor inhuur van externe medewerkers van € 100.000, en voor materiele budgetten tot € 5.000.

SOCIAAL JAARVERSLAG

1. Sociaal beleid

Het jaar 2023 heeft voor ODRA in het teken gestaan van professionalisering. Dat loopt uiteen van schonen van gegevens in diverse systemen, tot optimalisering van processen en ontwikkeling van methodiek voor begeleiding van (nieuwe) medewerkers (van inwerken tot carrière perspectieven). Deze methodiek wordt per januari 2024 geïmplementeerd; het doel is dat medewerkers de regie nemen over hun eigen loopbaan binnen onze organisatie. Leidinggevenden zijn verantwoordelijk voor het begeleiden hiervan en zij vullen aan daar waar nodig.

Het opleiden van onze medewerkers en de VTH-kwaliteitscriteria speelde ook in 2023 een grote rol. Hierbij richten wij ons steeds meer op de competenties die nodig zijn om een functie goed te kunnen bekleden. Daarbij is vanzelfsprekend aangesloten bij de robuustheidscriteria voor de VTH-uitvoering.
Het is een continu proces van aanpassen aan de dynamiek op de arbeidsmarkt en de vraag van de partners naar expertises en kwaliteitsverbetering. Aan dit thema en de bekendheid van ODRA hebben wij het afgelopen jaar veel aandacht besteed. Vanuit de corporate story, de inzet van ODNL en de samenwerking tussen de afdelingen communicatie en HR, is er een plan van aanpak gerealiseerd. Samen met een heldere weergave van ons DNA, vormde dit plan de basis om mee naar buiten te treden. Vanaf werving & selectie tot aan het aansluiten bij banenmarkten op scholen tot aan en het deelnemen in nieuwe HR- gerelateerde netwerken. Ook in 2024 zullen wij pro activiteit verder gaan met dit thema.
Medio 2023 hebben wij ons aangesloten bij een netwerk van diverse organisaties die zich richten op het thema ‘inclusie en diversiteit’. De bedoeling is om in 2024 verder te onderzoeken wat de huidige status is binnen ODRA en hoe wij hier nog meer vorm aan gaan geven. Samen met de diverse partijen werken wij naar een inclusieve werkomgeving toe. Het binden en boeien van onze medewerkers is een daarbij doorlopend thema wat ook dit jaar op de agenda heeft gestaan.

2. Bedrijfsgezondheid

Sinds 2020 werken we samen met de arbodienst Care-to-work. In 2023 hebben we een grotere rol gepakt met betrekking tot de vitaliteit en gezondheid van onze medewerkers. Vanuit de professionaliseringsslag en de strategie naar een preventieve aanpak, hebben wij ons verzuimcijfer positief kunnen beïnvloeden. De samenwerking tussen de leidinggevenden, de medewerkers en HR ligt hieraan ten grondslag. Dit naast de inzet van specialistische diensten, de bedrijfsadviseur en de bedrijfsarts, welke zich hebben gericht op een voorspoedig herstel. Hierdoor is er een aanzienlijke daling gerealiseerd m.b.t. extra lang en lang verzuim.

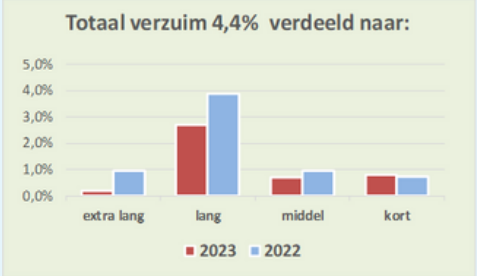
Een andere maatregel welke een positieve bijdrage heeft geleverd aan de duurzame inzetbaarheid en mobiliteit is de leasefietsregeling. Deze is vanaf medio 2023 voor de medewerkers gerealiseerd en inmiddels zijn er 33 medewerkers die hier gebruik van maken.

In het laatste kwartaal van 2023 zijn de eerste stappen gezet met betrekking tot een RI&E-check. Onderdeel daarvan is een agressie en geweld training waar eind 2023 ook de eerste stappen in zijn gezet. Per januari en februari 2024 gaat dit traject van start. Hierbij is de verwachting dat dit een positief effect zal hebben op het zelfvertrouwen en welzijn van onze medewerkers.

Figuur 9: Sociale inzetbaarheid

Figuur 10: Verzuim

Verzuim

Bij ODRA is het gemiddelde ziekteverzuimpercentage over alle teams in 2023 4,3%. Dat is een aanzienlijke daling ten opzichte van het voorgaande jaar, waarin het percentage 6,5% was. Van de 4,3% zien we dat het grootste deel voortkomt uit verzuim dat langer duurt dan 42 dagen, hoewel extra lang en langverzuim in totaal gedaald is t.o.v. 2022. De oorzaken van het verzuim zijn grotendeels te wijten aan fysieke klachten waarvan twee medewerkers nog last ervaren van long COVID. De combinatie tussen privé en werkbelasting is ook dit jaar aan de orde geweest, dit is met behulp van een passende oplossingen gereduceerd. De aandacht blijft uitgaan naar de balans tussen thuiswerken en op locatie. In de samenwerking met de leidinggevenden en HR is hier meer inzicht en overzicht in verkregen. We blijven hier alert op.

De gemiddelde verzuimcijfers bij de overheidsorganisaties, van de afgelopen twee jaar waren 5,5% (in 2023) en 6,1% (in 2022). Alleen ziekmeldingen die (deels) binnen de contractperiode van de organisatie vallen tellen mee. Bepaalde verzuimoorzaken, bijv. ziekte t.g.v. zwangerschap of bevalling, orgaandonatie e.d. tellen niet mee. Zwangerschapsverlof telt niet mee.

Inclusie

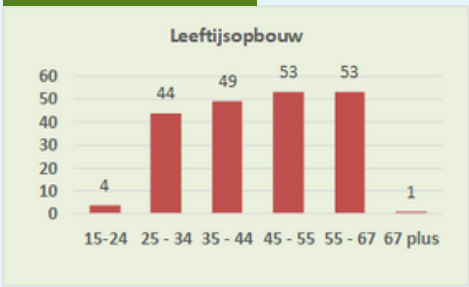
Diversiteit is een realiteit, inclusie is een keuze en verbinden is een noodzaak. Bij ODRA doet iedereen mee. De maatschappij is onze klant én inspiratiebron. Zo benaderen wij ook de arbeidsmarkt en de kanalen die wij hiervoor inzetten. Met als doel een personeelsbestand te vormen dat een afspiegeling van de samenleving is. Daarbij hechten wij waarde aan een prettige en open werksfeer voor onze medewerkers. Gesprekken (naar behoefte) over diversiteit en de onderliggende waarden, zijn daarbij vanzelfsprekend. We zijn trots op onze 128 mannen (63,4%) en 74 vrouwen (36,6%)! In totaal 202 collega's, die een bijdrage leveren aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

Het aantal vrouwen die bij ODRA werken is licht toegenomen. De gemiddelde leeftijd binnen ODRA blijft sinds drie jaar gelijk. De meeste mannen zijn in de leeftijd van 30-55 jaar en ouder. Vrouwelijke collega's zijn in de leeftijd van 25 tot 34 jaar en in de leeftijd van 45 tot 54 jaar gelijk in aantal. Binnen de teams van Handhaving en Advies zijn vooral mannen werkzaam, hoewel hier steeds meer vrouwen bij komen. Vrouwen werken vooral binnen bedrijfsvoering en staf.

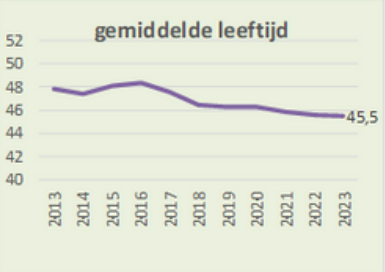
Figuur 11: verhouding

Figuur 12: Leeftijd

Figuur 13: Opbouw

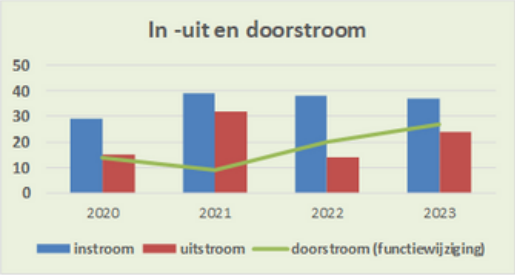
3. Arbeidsmarkt

De bekendheid van ODRA in combinatie met de krapte op de arbeidsmarkt speelt ook een rol als het om de invulling van de vacatures gaat. Met name met betrekking tot de specialistische functies. Er wordt een beroep gedaan op onze creativiteit en het zoeken van verbindingen t.b.v. werving en selectie. Wij hebben gewerkt aan de uitbreiding van de werving en selectiebureaus, we zijn bij drie nieuwe HR-netwerken aangesloten en we hebben deelgenomen aan diverse banenmarkten. Met onze corporate story en het weergeven van ons ODRA DNA, konden wij helder naar buiten treden. In samenwerking met ODNL is ook een bijdrage geleverd aan arbeidsmarktcommunicatie d.m.v. een campagne. Deze strategie zetten wij voort in 2024. Verder zijn de eerste stappen gezet ten behoeve van een strategisch personeelsbeleid, door in kaart te brengen wie er met pensioen gaan in de aankomende 5 tot 10 jaar. Dit jaar zijn er een aantal mannelijke collega's met pensioen gegaan, hier hebben wij goed op geanticipeerd m.b.v. doorstroom en een tijdige werving en selectieprocedure. In 2024 bouwen wij dit verder op.

In-, door – en uitstroom

Groeien in een dynamische omgeving, dat blijkt onder meer uit het feit dat 37 nieuwe collega's zijn aangenomen in de loop van 2023. Er zijn er 24 uitgestroomd. Het verloop is circa 10%.
Dit jaar hebben wij 27 medewerkers blij kunnen maken met een doorstroom naar een nieuwe uitdagende functie of niveau van werkzaamheden. Dit geeft energie voor alle betrokkenen en dit heeft een bijdrage geleverd aan het behouden van onze medewerkers, zoals de onderstaande cijfers en de grafiek ook aangeven. Om de continuïteit van onze organisatie en medewerkers te borgen, ontkwamen wij er niet aan om dit jaar met inhuurkrachten te werken. Ons doel is wel dit binnen de gestelde verhouding tot vast personeel te houden.

Figuur 14: In- uit- en doorstroom

Figuur 15: Doorstroom

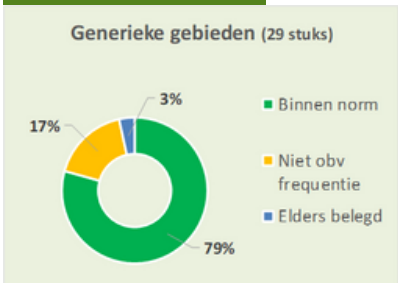
4. VTH-kwaliteit

De samenleving verwacht van ons professionele kwaliteit in de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Gemeenten en provincies hebben meer taken gekregen voor de fysieke leefomgeving. Zij zijn volop bezig met grote opgaven zoals de energietransitie, (woning)bouwopgave en de Omgevingswet, welke per 01 januari 2024 in is gegaan. Om al deze taken goed uit te kunnen voeren, is het noodzakelijk dat de kwaliteit van onze organisatie op orde is. De VTH-kwaliteitscriteria dragen hieraan bij en borgen de kwaliteit van de dienstverlening.

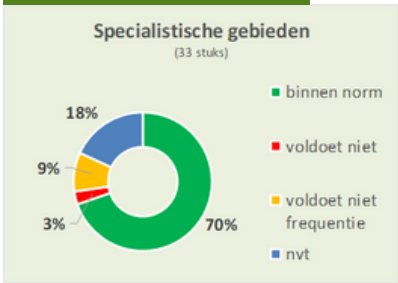
Eind 2023 is het gemeten beeld als volgt:
Er zijn 29 onderdelen die vallen onder de generieke deskundigheidsgebieden. ODRA voldoet hier voor 79% aan. Gelijk aan 2022. Voor de 17% waaraan we niet voldoen ligt dat aan de frequentie (lees: we hebben de kennis en ervaring in huis, doch op papier kunnen we niet voldoende tijd besteden aan het deskundigheidsgebied). 3% van deze deskundigheidsgebieden hebben we elders belegd (namelijk forensisch ketentoezicht).

Er zijn 33 onderdelen die vallen onder de specialistische deskundigheidsgebieden, hier voldoen we voor 70% aan. Dit is een hoger percentage t.o.v. vorig jaar met 58%. Daar waar we niet voldoen (9%), is dit wederom voornamelijk vanwege de frequentie. In een paar gevallen ook vanwege te weinig medewerkers die dit deskundigheidsgebied beheersen en 3% van de gevallen (complexe bouwfysica en indirecte afvalwaterlozingen) hebben we de kennis niet in huis en is dit elders belegd. 18% van de specialistische deskundigheidsgebieden is niet van toepassing (dit doen de gemeenten nog zelf). Voor 2024 staan er opleidingen gepland voor onze medewerkers, welke van positieve invloed zullen zijn op dit onderdeel.

Figuur 16: Generiek

Figuur 17: Specialistisch

Omgevingsdienst
Regio Arnhem